

Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger etter åpenhetsloven for 2024

Behandlet i bankens styre 12.02.2025

Generell informasjon

Organisering

Aurskog Sparebank er en regional sparebank med hovedkontor på Aurskog og avdelingskontorer på Bjørkelangen, Sørumsand, Årnes, Jessheim, Askim, Gjøvik og Nannestad. Banken hadde ved årsskiftet 77 ansatte. Aurskog Sparebank er notert på Oslo Børs og har utstedt egenkapitalbevis.

Banken er organisert i seks forretningsområder; personmarked, bedriftsmarked, sparing og investering, bankdrift, økonomi og administrasjon samt marked og bærekraft. Dette gir lederne innenfor hvert område klare ansvars- og arbeidsoppgaver, samtidig som det stiller krav til utstrakt samarbeid på tvers av de organisatoriske linjene. Det arbeides systematisk med videreutvikling av organisasjonen gjennom kompetanseheving og økt profesjonalisering.

Bankens øverste organ er representantskapet. Banken ledes av administrerende banksjef og i bankens ledergruppe sitter lederen for hvert av de nevnte virksomhetsområdene samt kommunikasjons- og markedssjef. Administrerende banksjef rapporterer til styret. Risk manager og complianceansvarlig har anledning til å rapportere til styret.

Aurskog Sparebank er en del av Eika Alliansen som består av rundt 50 selvstendige sparebanker.

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022, og banken er underlagt loven. Styret er ansvarlig for at bankens plikter etter åpenhetsloven oppfylles. Bankens bærekraftsansvarlig har overordnet ansvar for oppfølging av bankens etterlevelse av åpenhetsloven.

Produkter og tjenester

Aurskog Sparebank har sin hovedvirksomhet knyttet til ordinær bankvirksomhet og er en totalleverandør av produkter innenfor finansiering, sparing og betalingsformidling.

Markedsområder

Aurskog Sparebanks markedsområde er Romerike med tilgrensende kommuner, Follo og Indre Østfold samt Gjøvikregionen. Ved årsskiftet besto bankens utlån av 74 % til personmarkedet og 26 % til bedriftsmarkedet.

Arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Aurskog Sparebank respekterer og støtter opp om grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, herunder FNs verdenserklæring om menneskerettigheter. Banken kan ha påvirkning på menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold i eget selskap, gjennom produkter og tjenester til kunder samt i relasjonen til leverandører og forretningspartnere. Dette er omtalt i bankens bærekraftstrategi.

Banken skal bidra til lokal vekst, utvikling og levedyktige lokalsamfunn. Banken har valgt ut fire av FNs bærekraftsmål som de prioriterte målene for bankens virksomhet, et av de prioriterte målene er mål nr. 8; anstendig arbeid og økonomisk vekst. Banken er medlem av UN Global Compact og er sertifisert som Miljøfyrtårn. Banken var frem til årsskiftet også medlem av FNs klimainitiativ for finans. Banken skal ha leverandører og samarbeidspartnere som har et bevisst forhold til bærekraft.

Bankens kunder skal etterleve lover og styringsmessige samt etiske forhold. Banken ønsker ikke kunder som driver med brudd på menneske- eller arbeidstakerrettigheter, sosial dumping, skatteunndragelse eller grove miljøovertridelser. Alle kunder må fylle ut egenerklæring ved inngåelse av, og ved vesentlige endringer i, kundeforholdet. Egenerklæringen omhandler blant annet midlenes opprinnelse og overføringer til utlandet. I alle nye kredittsaker kartlegges kundens og prosjektets klima- og bærekraftsrisiko. Om bankens bedriftskunder har en etablert praksis for å ivareta krav til likestilling, menneskerettigheter, forbrukervern og arbeidsvilkår er en del av denne kartleggingen.

Varslingskanaler

Aurskog Sparebank har egne retningslinjer for varsling av kritikkverdige forhold, som definerer hvordan ansatte kan varsle om interne forhold på arbeidsplassen, herunder både intern og ekstern varsling. I tillegg er det formell og uformell dialog mellom ledelse, verneombud og tillitsvalgte. Informasjon om bankens tillitsvalgte ligger tilgjengelig på bankens intranett.

Banken har egen policy for behandling av personopplysninger med tilhørende rutiner, som ivaretar ansattes personvern. Personvernerklæringen på bankens nettsider beskriver hvordan banken behandler kunders personopplysninger. Kontaktinformasjon til bankens personvernombud er tilgjengelig på nettsiden.

På bankens nettside er kontaktinformasjon til ledelsen og alle ansatte tilgjengelig, slik at eksterne parter også kan varsle om kritikkverdige forhold direkte. Banken har en egen kanal for klagehåndtering via nettsiden.

Vurdering av konsekvenser og risiko

I arbeidet med bankens interne aktsomhetsvurdering for 2024 fant banken verken faktisk negative konsekvenser eller vesentlig risiko for negative konsekvenser på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold.

Gjennom samtaler med internrevisor fikk vi i 2024 økt innsikt i hvordan vi skal forstå åpenhetsloven, hvordan vi skal kartlegge hvilke samarbeidspartnere som vurderes som vesentlige samt hvordan vi bør gjennomføre aktsomhetsvurderinger. Banken har vurdert at den største risikoen for negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er hos forretningspartnere og i leverandørkjeden. Bankens samarbeidspartnere er i all hovedsak selskaper underlagt norsk lovregulering, herunder arbeidsmiljøloven og åpenhetsloven.

Gjennomføring av aktsomhetsvurderinger av leverandører og forretningspartnere (heretter: samarbeidspartnere) ble i 2024 gjennomført basert på følgende kriterier:

- 1) Bransje: Det ble lagd en liste over bransjer som er spesielt utsatt for brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter. Listen baserer seg i hovedsak på Direktoratet for økonomiforvaltning (DFØ) sin høyrisikoliste¹ og Fafo-rapporten «Menneskehandler i arbeidslivet»².

¹ DFØs høyrisikoliste: <https://anskaffelser.no/berekraftige-anskaffingar/menneskerettigheter/hoyrisikolisten>

² Fafo-rapport 2019:35 Menneskehandler i arbeidslivet: <https://www.fafo.no/zoo-publikasjoner/fafo-rapporter/menneskehandel-i-arbeidslivet-2>

- 2) Leverandør eller forretningspartner: Det ble gjort en vurdering av om samarbeidspartnerne defineres som leverandør eller forretningspartner³. Dette påvirket om det kun var forretningspartneren eller hele leverandørkjeden som skulle følges opp videre.
- 3) Land: Samtlige av bankens samarbeidspartnere opererer i Norge, derfor er det ingen ytterligere geografisk risiko.
- 4) Påvirkningskraft: De samarbeidspartnerne hvor banken anses å ha en reell påvirkningsmulighet, prioriteres ifm. gjennomføring av aktsomhetsvurderinger.
- 5) Resultatet av tidligere aktsomhetsvurdering: For de samarbeidspartnerne hvor det tidligere er gjennomført en aktsomhetsvurdering, ble det tatt en ny vurdering av om samarbeidspartneren burde følges opp videre i 2024.

Ut fra de overnevnte kriteriene valgte banken ut tolv samarbeidspartnere for aktsomhetsvurdering. Av disse var seks aktsomhetsvurdert i 2023, to hadde ikke svart på forespørselen vi sendte i 2023, og fire var nye for 2024. Samtlige av samarbeidspartnerne opererte innen bransjene renhold, utleie og håndverkertjenester, og de ble alle definert som forretningspartnere iht. kriteriene over.

Aktsomhetsvurderingene ble gjennomført per e-post og telefon. Samarbeidspartnerne som tidligere har blitt aktsomhetsvurdert, fikk oppfølgingsspørsmål knyttet til dette. Fire av samarbeidspartnerne som ikke hadde blitt aktsomhetsvurdert tidligere, måtte signere på en egenerklæring som bygger på prinsippene i UN Global Compact for ansvarlig næringsliv. I tillegg måtte de fylle ut et spørreskjema om bærekraftshensyn på områdene personvern, klima og miljø, sosiale forhold, etikk og styringsmessige forhold, og internkontroll. Videre ble to av samarbeidspartnere fulgt opp ved at de måtte signere på egenerklæringen samt svare ut noen utvalgte spørsmål knyttet til ESG.

Samarbeidspartnerne ble vurdert etter en trafikklys-modell: seks fikk gul score (middels risiko) og seks fikk grønn score (lav risiko).

I henhold til retningslinjene fra OECD og Forbrukertilsynet⁴, vil bankens kunder også være en del av aktsomhetsvurderingene. Med bakgrunn i åpenhetsloven, som sier at aktsomhetsvurderingene skal stå i forhold til virksomhetens størrelse, art og kontekst, vil det være bankens bedrifts- og landbrukskunder som omfattes her. Alle bankens bedrifts- og landbrukskunder fyller ut kundeerklæring ved opprettelse av, eller ved vesentlige endringer i, kundeforholdet. I tillegg må de svare på flere ESG-spørsmål i forbindelse med finansiering. Dette utgjør til sammen aktsomhetsvurderingen av våre kunder.

Undersøkelsene har i 2024 ikke vist at det er risiko for brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter hos våre samarbeidspartnere eller bedrifts- og landbrukskunder. Samarbeidspartnerne som ble vurdert til middels risiko vil følges opp videre i 2025.

Banken begynte i 2023 oppdatering av policy for anskaffelser og utkontraktering til også å omhandle kravene til eksterne aktsomhetsvurderinger etter åpenhetsloven. Herunder retningslinjer for tiltak dersom det identifiseres negative konsekvenser og forhøyet risiko i aktsomhetsvurderingene. Denne

³ For definisjonen av forretningspartner og leverandør(kjede): <https://www.forbrukertilsynet.no/vi-jobber-med/apenhetsloven/aktsomhetsvurderinger/hva-skal-aktsomhetsvurderes>

⁴ <https://www.forbrukertilsynet.no/vi-jobber-med/apenhetsloven/aktsomhetsvurderinger/hva-skal-aktsomhetsvurderes>

policyen vil ferdigstilles i løpet av 2025.

Vi deltar i Eika-gruppens prosjekt om EUs Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Prosjektet består av representanter fra Eika Gruppen og banker som blir rapporteringspliktige de neste årene. Aurskog Sparebank vil bli rapporteringspliktig fra regnskapsåret 2025. I 2024 gjennomførte banken en dobbelt vesentlighetsanalyse (DVA). Gjennomføring av interessentdialog er også en viktig del av denne prosessen. I en slik dialog setter vi forventninger til våre interessenter, de setter forventninger til oss, og i denne prosessen er åpenhet avgjørende. Bankens arbeid med CSRD er en viktig del av arbeidet med bankens samfunnsansvar, herunder bankens arbeid med menneske- og arbeidstakerrettigheter. Arbeidet med CSRD-prosjektet og forberedelser til første rapportering vil fortsette i 2025.

Tiltak

Som nevnt over, har ikke banken identifisert faktiske negative konsekvenser eller vesentlig risiko for negativ påvirkning på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i rapporteringsperioden. Banken har derfor ikke måttet benytte seg av prosesser for å håndtere tilfeller der negative konsekvenser eller vesentlig risiko foreligger.

Banken vil fortsatt ha fokus på risiko for brudd på arbeids- og menneskerettigheter knyttet til spesifikke bransjer og samarbeidspartnere, samt bankens mulighet for påvirkning. Samarbeidspartnerne som ble scoret til middels risiko i 2024 vil følges opp videre, og nye samarbeidspartnere som banken inngår avtaler med vil kontinuerlig vurderes. Sistnevnte vil som nevnt være omfattet av prosess i den nye policyen for anskaffelser og utkontraktering som skal ferdigstilles i 2025.

I løpet av 2025 vil også modellen som legger grunnlaget for risikoscoreing av bedriftskundenes svar på kundeerklæring oppdateres. Målet med oppdateringen er at modellen skal gi et bedre bilde av risikoen i vår bedriftsportefølje.

Banken vil også i 2025 fortsette arbeidet med den interne aktsomhetsvurderingen, i henhold til kravene i åpenhetsloven, og jobbe videre med å implementere foreslåtte tiltak og målsetninger.

Ved ønske om ytterligere informasjon, kan banken kontaktes på e-postadressen post@aurskog-sparebank.no.

Aurskog, 31.12.2024/12.02.2025

Jan H. Skøld (sign)
leder

Tove H. Nyhus (sign)
nestleder

Inger-Lise M. Nøstvik (sign)

Kjell-Tore Skedsmo (sign)

Eivind Landsverk (sign)

Anders A. Kværner (sign)
ansattvalgt

Evy Ann Hagen (sign)
adm. banksjef